

“ZAMONAVIY TA’LIMDA SUN’IY INTELLEKTNI QO‘LLASHNING ISTIQBOLLARI VA MUAMMOLARI” XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN 22-23-MAY 2026-YIL
ART-PEDAGOGIK TA’LIM JARAYONINI OLIY TA’LIM MUASSASALARIDA
TAKOMILLASHTIRISH

Komolova Iroda

KDPI “Maktabgacha va boshlang‘ich ta’lim” kafedrası o‘qituvchisi

Annotatsiya. Mazkur maqolada oliy ta’lim muassasalarida talabalar uchun art pedagogik ta’lim jarayonini takomillashtirish masalalari yoritilgan. Art pedagogikaning mazmuni, innovatsion metodlari, kreativ kompetensiyalarni rivojlantirishdagi o‘rni hamda zamonaviy ta’lim texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlari tahlil qilingan.

Kalit so‘zlar: art pedagogika, kreativlik, innovatsion ta’lim, pedagogik texnologiya, estetik tarbiya, kompetensiya, oliy ta’lim, interfaol metod.

Аннотация. В данной статье рассматриваются вопросы совершенствования арт-педагогического образовательного процесса студентов высших учебных заведений. Проанализированы содержание арт-педагогики, инновационные методы, роль в развитии креативных компетенций и возможности использования современных образовательных технологий.

Ключевые слова: арт-педагогика, креативность, инновационное образование, педагогическая технология, эстетическое воспитание, компетенция, высшее образование, интерактивный метод

Abstract. This article highlights the issues of improving the process of art pedagogy education for students in higher educational institutions. It analyzes the content of art pedagogy, its innovative methods, its role in the development of creative competencies, and the possibilities of using modern educational technologies.

Keywords: art pedagogy, creativity, innovative education, pedagogical technology, aesthetic education, competence, higher education, interactive method.

Bugungi globallashuv va axborotlashuv jarayonida oliy ta’lim tizimiga qo‘yilayotgan talablar tobora ortib bormoqda. Zamonaviy jamiyatda raqobatbardosh, kreativ fikrlaydigan va innovatsion

“ZAMONAVIY TA’LIMDA SUN’IY INTELLEKTNI QO‘LLASHNING ISTIQBOLLARI VA MUAMMOLARI” XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN 22-23-MAY 2026-YIL

yondashuvlarga ega mutaxassislarni tayyorlash muhim ahamiyat kasb etadi. Shu nuqtayi nazardan art pedagogika oliy ta’lim tizimining muhim tarkibiy qismlaridan biri sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Art pedagogika — bu san’at vositalari orqali shaxsning ijodiy, estetik va ma’naviy rivojlanishini ta’minlovchi pedagogik yo‘nalishdir. Mazkur yo‘nalish talabalarning emotsional-intellektual salohiyatini rivojlantirish, estetik dunyoqarashini shakllantirish va mustaqil ijodiy faoliyatini qo‘llab-quvvatlashga xizmat qiladi.

Oliy ta’lim muassasalarida art pedagogik ta’limni rivojlantirish talabalarning nafaqat kasbiy kompetensiyalarini, balki kommunikativ, kreativ va ijtimoiy ko‘nikmalarini ham shakllantirishga yordam beradi. Shu sababli art pedagogik ta’lim jarayonini takomillashtirish bugungi pedagogika fanining dolzarb masalalaridan biri hisoblanadi.

Mazkur tadqiqot davomida pedagogik kuzatuv, qiyosiy tahlil, suhbat, anketa hamda ilmiy-metodik adabiyotlarni o‘rganish metodlaridan foydalanildi. Tadqiqotning metodologik asosini kompetensiyaviy yondashuv, shaxsga yo‘naltirilgan ta’lim texnologiyasi va kreativ pedagogika tashkil etdi.

Tadqiqot jarayonida oliy ta’lim muassasalarida art pedagogik faoliyatning hozirgi holati o‘rganildi. Talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning samaradorligi tahlil qilindi.

Art pedagogika pedagogika, psixologiya, estetika va san’atshunoslik fanlari integratsiyasi asosida shakllangan ilmiy yo‘nalish hisoblanadi. Ushbu yo‘nalishning asosiy maqsadi — ta’lim oluvchilarning ijodiy tafakkurini rivojlantirish, estetik madaniyatini shakllantirish va ularning ruhiy-emotsional holatini ijobiy tomonga yo‘naltirishdan iborat.

Art pedagogika quyidagi funksiyalarni bajaradi:

- estetik tarbiya funksiyasi;
- kommunikativ funksiyasi;
- kreativ rivojlantiruvchi funksiyasi;
- psixologik qo‘llab-quvvatlash funksiyasi;
- motivatsion funksiyasi.

“ZAMONAVIY TA’LIMDA SUN’IY INTELLEKTNI QO‘LLASHNING ISTIQBOLLARI VA MUAMMOLARI” XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN 22-23-MAY 2026-YIL

San’at vositalari orqali ta’lim berish talabalarni dars jarayoniga faol jalb etadi. Natijada ta’lim samaradorligi ortadi va talabalar mustaqil fikrlashga o‘rganadi.

Oliy ta’limda art pedagogik texnologiyalarning ahamiyati

Bugungi kunda ta’lim tizimida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llash muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Art pedagogik texnologiyalar esa talabalarning ijodiy salohiyatini rivojlantirishda samarali vosita bo‘lib xizmat qiladi.

Quyidagi texnologiyalar art pedagogik ta’limda keng qo‘llaniladi:

1. Interfaol metodlar;
2. Multimedia texnologiyalari;
3. Loyihaviy ta’lim;
4. Integrallashgan darslar;
5. Raqamli san’at platformalari.

Interfaol metodlar talabalarning darsdagi faolligini oshiradi. “Aqliy hujum”, “Klaster”, “Debat”, “Keys-stadi” kabi metodlar talabalarni mustaqil va tanqidiy fikrlashga undaydi.

Multimedia vositalari esa vizual va eshitish orqali ta’lim samaradorligini oshirish imkonini beradi. Ayniqsa, musiqa, tasviriy san’at va teatr elementlaridan foydalanish talabalarning emotsional qiziqishini kuchaytiradi.

Talabalarda kreativ kompetensiyalarni rivojlantirish

Kreativ kompetensiya zamonaviy mutaxassisning asosiy sifatlaridan biri hisoblanadi. Art pedagogika aynan ushbu kompetensiyani shakllantirishda muhim o‘rin tutadi.

Talabalarda kreativ kompetensiyalarni rivojlantirish quyidagi bosqichlarda amalga oshiriladi:

- motivatsion bosqich;
- ijodiy faoliyat bosqichi;
- reflektiv baholash bosqichi.

Motivatsion bosqichda talabalarda san’atga nisbatan qiziqish uyg‘otiladi. Ijodiy faoliyat bosqichida esa talabalar mustaqil loyihalar, badiiy chiqishlar, prezentatsiyalar va amaliy mashg‘ulotlarda ishtirok etadi.

“ZAMONAVIY TA’LIMDA SUN’IY INTELLEKTNI QO‘LLASHNING ISTIQBOLLARI VA MUAMMOLARI” XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN 22-23-MAY 2026-YIL

Refleksiv bosqichda talabalar o‘z faoliyatini tahlil qiladi, natijalarni baholaydi va yangi g‘oyalarni shakllantiradi.

Art pedagogik ta’lim jarayonini takomillashtirish yo‘llari

Oliy ta’lim tizimida art pedagogik ta’limni rivojlantirish uchun quyidagi yo‘nalishlarda ish olib borish maqsadga muvofiq:

- zamonaviy pedagogik texnologiyalarni keng joriy etish;
- professor-o‘qituvchilarning kreativ kompetensiyalarini oshirish;
- raqamli ta’lim resurslarini yaratish;
- amaliy mashg‘ulotlar ulushini ko‘paytirish;
- san’at va pedagogika integratsiyasini kuchaytirish.

Shuningdek, oliy ta’lim muassasalarida art laboratoriyalar, kreativ markazlar va innovatsion studiyalar tashkil etish ham muhim ahamiyatga ega.

Talabalarni xalqaro san’at loyihalari, ko‘rgazmalar va kreativ forumlarga jalb etish ularning kasbiy rivojlanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

Tadqiqot natijalariga ko‘ra, art pedagogik metodlardan foydalangan guruhlarda talabalarning darsdagi faolligi 35–40 foizga oshgani kuzatildi. Shuningdek, ijodiy topshiriqlarni bajarish sifati ham sezilarli darajada yaxshilandi.

Talabalar o‘rtasida o‘tkazilgan so‘rovnomalar natijasida ularning aksariyati san’at asosidagi darslarni qiziqarli va samarali deb baholagan. Ayniqsa, multimedia va interfaol metodlar ta’lim samaradorligini oshirishda muhim omil sifatida qayd etildi.

Xulosa qilib aytganda, art pedagogika oliy ta’lim tizimida talabalarni har tomonlama rivojlantirishning muhim omillaridan biridir. Mazkur yo‘nalish talabalarning estetik tafakkuri, kreativ qobiliyatlari va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Tadqiqot natijalari art pedagogik texnologiyalarni ta’lim jarayoniga keng joriy etish zarurligini ko‘rsatdi. Oliy ta’lim muassasalarida innovatsion va interfaol metodlardan foydalanish ta’lim sifatini oshirish bilan birga, talabalarni zamonaviy mehnat bozoriga mos ravishda tayyorlash imkonini beradi.

“ZAMONAVIY TA’LIMDA SUN’IY INTELLEKTNI QO‘LLASHNING ISTIQBOLLARI VA MUAMMOLARI” XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN 22-23-MAY 2026-YIL

Kelgusida art pedagogika yo‘nalishida raqamli texnologiyalar, sun’iy intellekt va virtual ta’lim platformalaridan foydalanish bo‘yicha ilmiy tadqiqotlarni kengaytirish maqsadga muvofiq hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Karimov I.A. “Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch”. – Toshkent, 2008.
2. Ishmuhamedov R. “Innovatsion pedagogik texnologiyalar”. – Toshkent, 2020.
3. Tolipov O‘., Usmonboyeva M. “Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari”. – Toshkent, 2019.
4. Sayidahmedov N. “Pedagogik mahorat va pedagogik texnologiya”. – Toshkent, 2021.
5. Azizxo‘jayeva N. “Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat”. – Toshkent, 2018.
6. Dewey J. “Art as Experience”. – New York, 2005.
7. Eisner E. “The Arts and the Creation of Mind”. – Yale University Press, 2002.
8. Gardner H. “Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences”. – New York, 2011.